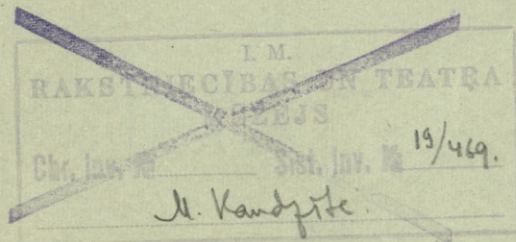

R. un M. Kandyša „Mēniešu laiku“
novassta novassts; māst. novassts.

[I daļa, IV nodala].

1. esemplārs.

Kandyša R.24
1

Kahdš leelš Miķeļa-deenaš tirgš ņchķihrahš patlaban laukā. Wiši zeļi tezeja kā upes ar tirdseneekeem, gan braukšchuš, gan jahšchuš, gan kahjahm, gan nešdami, gan wesdami, gan dsihdami. Wehl kahdu wersti no tirga, kuŗšch stahweja kahdā leelā ņlihpā pakalnā, bij dsirdama tumšcha ruhkoņa, kuŗa zehlahš no lopu bļaušchanaš, sirgu sweegšchanaš, un zilweku kleegšchanaš. Redsamaš bij baltahš Kad no atštatumā ņkatijahš, tad wišš tirgš islikahš kā ņudsošch ņkudru puhlis. Redsamaš bij baltahš, ar audkleem apšegtahš bodu buhdāš, kuŗahm daschai bij ņarkane flaga klaht; tapat wareja isņchķirt ari no meijahm sapihito dsehreenu pahrdogchanaš buhdu, ap kuŗu greeschš arweenu wišš ļauschu beesumš.

Daschāš werštes no tirga, kur jau tirdsineeku rindaš bij retakaš, brauza ņolog diwi wihri, ņawā sirgā katriš. Pirmaiš bij jau labi wezigs wihrs ar ņirmeem mateem. Galwā wiņam bij „rata zepure” un mugurā gaŗšch mehteliš ar leelu atlaištu apkakli. Wiņsch weda diwas gowis, ņawu pee katraš ilkšes peešetu. Otriš bij jaunš zil ņkaištš zilwekš ar apaļu ņeju, un dseltaineem mateem un apņehrbeeš kā wiņa jaunā pa-audse. Wesumā wiņam bij warbuht kahdu pušotriš birkawu kahdi diwi birkawi linu. Pee wahgeem un rateem wahgeem ween warejiš pasiht, ka ņchee brauzeji bij waj nu Pļahweneešchi, waj rebscheneešchi, jo par wišu guberņu zitur tahda rat ratu wahgu ne-atradihs kā ņchinš walštš - tik augštu un tik lehsnu, it kā lai neneeka newaretu eelikt. Pret kalņsch jaunaiš nolehza no ņawa wesuma un preekšchejam braujejam blakuš eedamš taišija pihpi. Wezaiš ari ņahka rihkoteeš ar ņawu pihpi un gribeja ņchķilt ņahkt patlaban sastahdiht ņchķiltawaš us ņchķilšchanu, bet jaunaiš uslehza un usšehdahš wiņam us ratu wahgu stuhra,

isņehma is pl eeplakanaš mišņa dositeš ņehra-ņkaliņuš, pehz tam atkal ar ihkšti dositeš wahziņu pašišdamš, kuŗšch no federeš ņpeeštš aiskrita ka no knaukšcheja ween. Tad usrahwa koziņuš us dositeš dibina, uspihpeja patš un tad uspihpinaja ari wezo un . Pehz tam wiņsch negahja wiš prom, bet palika turpat ņehduš, jo siršg nahza labi lihds.

„Zik tew, Oliņa teh, tā šarkanā makšā?" jautāja viņš, gowiš škatidamees.

„Nedrihkšt jau, Prahtneek, dehlš nemas i štahštih; pašcham bail met, kahda nauda ja-isgahsch. Ko te nu domā aisehšt? ekur nu trihšdešmit dewiņi bes kwarta par abahm isdewu, bet nesin, waj wehl trihš podu tauku buhš"

„Tad Tagad nu, Oliņu teh, ir škaidri sinamš, ka paw nahkošchā pawaşarā mehrneeki buhš", runaja viņš tuhliņ un tā, kā mehds runat par tahdahm leetahm, kaš ir šen gaiditaš un nu pehdigi šagaiditaš.

„Ja, ja, Prahtneek, dehlš, tad nu weenreis buhš šaudsinati Kur tad tu, Prahtneek, dehlš, to dsirdeji?" jautaja Oliņš, bet newiņ ar tahdu weenaldsibu, kahdu waretu no tik weza wihra gaidiht.

„Muischaš Štr štroschš štahštija, - wakar ešot notaišijušchi. Taš nu nu ir šwehtš, - kā peezi pirkšti," sazi ja Prahtneekš tahdā pašchā šwarigā balši. „Mumš runaš-wihreem ar gan laikam nu drihs darihš sinamu, - buhš atkal mumš warbuht kaš pa jašpreesch waj par mantu atwešchanu waj."

„Pahrbaudišchanaš laiki jau nu tad buhš gan; redsehš, redsehš, kahdu Deewš kuŗu atradihš un kā kuŗaiņ paštahwehš", šazi ja Oliņš, likdamš balši wairak šwehtumu, neka širdī bij. dodamš balšei pašchtaišnibaš škaņumu.

„Hm, kaš tew nu behdaš, Oliņu teh! tew jau newar nēmaš šlikti eekrišt, ja pa tu eepreekšchi eepreekšch pamanahš ween", runaja Prahtneekš paklušu šazi ja, kaut gan ne tuwumā nebij neweena zita zilweka. „Nu pa un par otru puščelneeku jau tew behda behdaš naw; zik tam weziščam wairš ta prahtiņa, tad taš neneeka neisdarihš un tam Kašparam arī wišā walštī neweena kreetna drauga naw." Šche zeeta brihtiņu abi klušu un, kad Prahtneekam nebij zeribaš no Oliņa w kahdu wahrdu šagaidiht, tad it kā bihdamees, ka šchi eegahktā waloda nenorautoš war pahrtruhkt usšahka weda wiņu atk šahka wešt patš wiņu tahlak. „Runaš-wihroš arī gan nu ir eewehletš, bet kaš tur no wiņa ir? wairak par poštu nekā neka par labu. Wiši jel špreesch, runā un šawu wahrdu kuŗšch met, bet šchiš, - - kad šchiš kad šehd, tad sehđ paštundai kā mehms,

un daschu brihdi, kad jau şpreedumş ir dandrihs notaişitş, tad, şchiş kâ atşkabarga zehrtahş preti, it kâ wiņreis pat, kad gribejahm paşchi runaş-wihri noşpreeşteş sew lonu: bet şchiş ween nē - ne - pehz zehlahş preti:- kâ paşchi warot sew lonu şpreeşt? un pehz likuma walşţ weetneekem nemas weetneeki nekahdaş algaş atlihdsinahşchanaş nedabujot. Deewş sin, kaş nu wişāş weetāş ta likuma ismeklē un runaş-wihreem ir şpehkş rōkā, ko tee noşpreesch, taş paleek. Ja şchita Eş şaziju: ja şchita Eş gan şaziju, şak' ja tā gribehş runaş - wihreem likt par welti eet, tad us preekşchu wairş neweenu runaş-wihroş nedabuhş."

"Ja, brihnuma zilwekş ir gan wiņşch," şazija teiza Oliņşch domigi un gowiş pamās ar pahtagu dsihdamş şazija; "man ir reisehm gandrihs gluschi bail no wiņa, lai gan wiņşch naw man nekahda ļauna darijiş, neds ari eş eşmu dsirdejiş ka buhtu ziti buhtu şchai siņā par wiņu schehlojuşcheeş. Ihşti wiņa kluşu zeeşchana ir tahda kâ bihş-tama. Kaş wiņu ir redsejiş tā şmejameeş waj tehrsejam, kâ ziti waj ari pulkā ar ziteem jaunekļeem? Pret tehwa ir wiņa tehwa dabu ir wiņa daba kâ ugunş pret uhdenş pret uguni. Swehtdeenahş, tad wiņşch peeguļā, kahda grahmatu paņehmeeş, şehd duş pa puşdeenai no weetaş."

"Nu ja, neekuş, toş wiņşch sina laşiht, bet nesin, kad ir şaņehmiş bihbeli rokā, şazija prahtneekş pa puşei no şewiş.

"Ko tur nu laşa! şchahdaş tahdaş paşauleş gudribaş; bet nesin, kad ir bihbeli şaņehmiş," tā runaja prahtneekş Prahtneekş, it kâ wiņam buhtu usdotş ka peerahdiht Kaşparam waiņaş. "Zik tad wiņşch ir redsetş basnizā? Ka un kad wehl aiseet, tad şehd kâ mehms; kad kamehr wişi basnizeni dseed. Waj tahdam war buht kahda tiziņa, waj zitş kaş labş?"

"Eş jau nu wiņa, prahtneek Prahtneek dehlş, ar' namas neleelu, man wiņşch nepatihk no laika gala gala bet ļaunumş ar' no wiņa naw nekahdş dsirdetş," atbildeja Oliņşch şchaubigi. no laika gala, ihşti tadehl, ka wiņam bahrda ir, jo tahdeem zilwekeem eş neka newaru ustizeht; man wiņi tahdi kâ burlaki ween. isleekaş, lai ļaunumş gan no wiņa naw nekahdş dsirdetş."

„Waj tad taş ir kahdş brihnumş? Welnş ari israhdahş brihscham kâ gaişchibaş engeliş," teiza prahtneekş Prahtneekş.

„Man jau ar wiņsch nepatihk no laika gala, bet grehka darbi gan no wiņa wehl naw dsirdeti," şaziya Oliņsch groschu bes mita rauştidamş.

Patlaban atşkaneja aismuguraş negantş şchweļpeenş şwilpeenş un ratu rihbeşchana. Prahtneekş atşkatijahş atpakaļ un şaziya: „ Tā i Şchwaukştş nahk kâ diwi dewiņi!"

— „Kad nu wiņam, puişenam, lehņi eet," şaziya Oliņsch nemas atpakaļ neşkatidameeş un groschu weenmehrīgi rauştidamş atteiza.

Tai paşchā azumirkli azu mirkli bij jau taş brauzejş wiņeem blakuş un pilnoş rikşchoş ejoşchu sirgu tā şarahwa, ka wiņsch taş us pehdahm apştahjahş aptureja.

Peebrauzejiş Wiņsch bij jaunş zilwekş, jaunaks par Prahtneeku un, kâ pee wişa redsamş, ari Pļahweeneetiş Şlahjēneetiş Wiņsch sehdeja tur ar waļā Mehtelşch un şwarki wiņam bij plaşchi waļā, tā ka ļoti garā baltā pulkştena ķehde bij redsama wişā garumā no pakakleş lihds kabatai, ar wişeem şpihduleem, kaş tur bagatigi bij peekahrştiti. Ap kaklu wiņam bij weegli apmešta gara şarkana şchale şchalle, kuŗai weenş galş bij tahļu pahr muguru pahrmeştş pahrlaiştş.

Wişş pajugş bij paşchā augştakā, un gandrihs pahrak augştakā Plahweneeşchu augştā Şlahjēneeşchu „modē": gaişchisaļee wahgi bij jo augşti un jo lehśni par ziteem, sirga lokş tik augştş, kâ semakāş rijaş preekşchahş nawareja eebraukt, ja negribeja, lai besdeligu pehrkli perekli teek isgruhşti, waj ari, kâ paşchi Plahweneeşchi Şlahjēneeşchi mehds teikt: „padebeşchuş grumbāş gruhda." Sirgam ap kaklu bij swahrguļu wirkne un pee şegleem bij wişoş ştuhroş puşchki, ar isrobo-teem mişiņa rinķeem şkritulişcheem; pee lenzem sirgam şchķehrşlu par muguru bij şmagi bij mişiņa waschi, kur groschi zauri iswehrti, lai neşchļuhk semē. Şehdekliş wahgoş bij apşektş apşegtş ar tepiķi is kuŗa apakşchaş şkatijahş us abahm pusehm kahdi linu buņgişchi, kâ tşenigam behrni, un us pakalu weena ahschahda, kuŗaş ragi bij pahrlaişti pahri. Patş wareja buht tā ap diwdeşmit diwi trihş gadi wezş, ar paşprogoteem mateem, masahm uhşinahm un şahrtu şeju. Şirgu şaraudamş wiņsch şauza: „Margin, Oliņu tehwi! fahter! fahren nu forweitş nach krog." To „Margin" wiņsch isrunaja zaur

nahşehm, un ta ka "r" nemas ne bij dsirdamş.

"Kur nu "pahren", ar lopeem ir "japahren" lehņi; naw wiş ta ka tew ar linu wesumu," şaziya Oliņşch, ne mas us wiņu nepaşkatidameeş atbildeja.

"Kaş taş nu par linu - wesumu," Şchwaukştş şaziya, şaziya Fukşş, it kā jau şen pahrleezinajeeş, ka naw nekadş wesumş. "Şchodeen nebij nekadş andeeş, - pirzeju bij wairak neka linu-bunģu. Ak welņş! tik diwaş kundes isputinaju zaur şcho tirģu - sinamş sinamaş bij tşchetraş ahschahdaş un lini; bet nesinu waj wairş rihtu atradişchu." -

"Klauşeeş, Fuksē, Şchwaukştē, tu jau mumş tikpat lihđsa ne-iswahrkşi ne-iswahrgşi, brauz ween us krogu un aisņem aisņemi preekşch mumş arī weetu ştađulā," şaziya Prahtneekş teiza.

"Efah! şchu!" eekleedsahş Fukşş Fukşi Şchwaukştş eekleedsahş groschuş şaraudamş un pahtagu pahr plezeem usplikşchinnadamş, tā ka sirģş no pehdahm şahka eet pilnoş rikşchoş un tā aisgahja, waj kalņş waj leja.

Prahtneekş ar Oliņu brauza kahdu gabaliņu kluşu, lihđs pehdigi Oliņşch usņehma walodu: "Eş domaju, Prahtneek dehlş, par teem paşcheem nahkoşcheem mehrneeklaikeem, kahdi wiņi atnahkş un kā wiņuş pahrlaidihş."

"Nu, sinamş, şnaušt jau nu newarehş", atbildeja Prahtneekş Prahtneekş atteiza, us şawu sirģu atşkatidameeş.

"Ir jau nu gan taş mihļaiş augşscheeneş tehş man deesgan schehlaştibaş rahdijiş şchai raudu-eelejā, bet ari deesgan şchautiş un brihscham gan wairak, neka apsinajoş pelnijiş," runaja Oliņşch runaja tahlak ştahwu preekşchā şkatidameeş; "şcho reisi nu gan wiņşch mani wareja pahrlaişt w weeglak. Gan jau nu wiņşch patş şaka, ko mihlejuş to pahrmahzuş, - bet - bet - -"

"Nebihşteeş, nu Oliņu teh, neka, gan jau istikşim," teiza Prahtneekş galwu palozidamş papurinadamş şaziya Prahtneekş, it kā ar to sinamu daridamş, ka wiņam şchai leetā padoma netruhkşt.

"Wehl kā şchodeen atminu to brihdi," turpinaja ta Oliņşch şawu walodu turpinaja tik meerigi, itka nekaş nebuh-tu widū teiktş, "kā pehrkonş bij eeşpehriş mahjā, lai gan şchowaşar diwdeşmit diwi gadi apgahja. Us kaudses ştahwedamş eerauga kad ka mahja deg; şkreedamş atrodu şeewu us zeļa

pagalam, meitiņa ugunšleešmās - - - Gan nu tahš weenaš beh-
daš Deewš atņehma, laulatu draugu atdodamš - - "

"Waj tad meitaš wiņsch tew naw atdewiš?" jautaja Praht-
neekš jautaja, laipni peelihkdameeš peelihgdameeš un laip-
ni Oliņam azīš ūkatidameeš.

"Waj nu to meitu peeņemdāmš eš ūawa preeka mekleju?" ūa-
zija Oliņsch atteiza. "Peštītāja ūkahdeš ne-ešmu meklejš
neweenā weetā, ja tik wiņa labumu, ka ūak, daschu dwehšeli-
ti jau aisdegušchoš, ka pagale israu ešmu rahwiš is
elleš atpakāļ."

"Waj tad, Oliņu tehv, Leena naw tikpat ka tawa meita?
jautaja Prahtneekš tapat ka pirmiht, negribedamš Oliņu it kā
wiņam buhtu ihpašchš nodomš, Oliņu pee ūchā preekšchmeta no-
tureht.

"Waj nu eš, Prahtneek dehlš ta ūaku?" ūazija teiza
Oliņsch nopelna apsiņā. "Wehl jau nebij lahga behrnu aukliš,
kad peeņehmu. Waj nu Annscha wiņu ta isaudsetu? labi kad
ka ūpeh j pati ūew maisiti ūawehrpt. Ka tad nu Leenai tagad
truhkšt? mana mama seewa jau weenadi ūaka, ka ešot wišchm
leelmaru meitahm lihdsa, waj drehbēš waj daiļumā. ūchai pa-
ūaulē jau nu neds wiņa neds Annscha man ta neatmakūahš, ko eš
wiņai ešmu laba darijīš, ja Deewš debešīš, no kuŗa eš wišch
schehlaštibaš gaidu, jo klausijīš eš wiņam ešmu un par newee-
nu naštū nekurnu."

"Tapat jau, ka tu, Oliņu tehv, tē mana mahte ari ir mas
weeglaš deenaš weeglu deenu redsejuši," un wehl," runaja
Prahtneekš aziš noduhriš runaja un wehl, lai tik weza ir,
gandrihs weena pati ween wiņu mahju apkopj. Bah j jau nu gan
mani ik deenaš, ka negahdajoš jaunaš dsihwotajaš; ūemšchoteeš,
atūweedišchot atūlehgaš, lai tad darāš, ko gribot. Newar jau
nu lēegt, ka wainigš ne neešmu, wajadseja jau ūen wiņai
weetneezeš gahdaht. Ir jau nu wezam zilwekam ko istureht,
kuŗsch tad ta nu nesin; zik tad nu man paūcham waļāš mahjā ds
dsihwot? tik dauds laika noeet ar teem walštš amateem. We-
zakaiš ir usgahjeeš, ka tahm paūchahm walštš dariūchanahm,
kamehr walštš dariūchanahm runaš-wihroš ešmu; zik dau
frazeeš ween naw isweštāš un zik reiseš pee generalgubernā-
tora gubernatora naw buhtš?"

"Tur jau prazeše jateeš, tur Deewš juhš ūem," ūazija
Oliņsch, ka usūkaiteeš ūazija. "Ko tad ešat ūaprazešejušchi?"

waj ešat ar ko winnejušchi? drihsak juhš ar šawahm prazešem walšti ispoštīšat, neka šakopšat."

"Ko tad tur, Oliņa tēhw, war dariht? šaziya Prahtneekš, it ka drušku apkaunotš. Kur jau naw ko winnet, tur jau ne-winnešču ne eš, ne zits," Prahtneekš, drušku apkaunotš atbildeja un tad ķehra atkal eešahktāšš walodaš pawedeenu rokā, nomani pee ka wareja nomaniht, ka wiņ tai wiņa us-šahktai runai ir ihpašč noluhkš. "Nu, ja, ta jau ar to manu mahjaš buhščhanu eet - - nebij nu gan tik šchitik ilgi janodsihwo, - kaš jadara to labak padari pee laika." Šahkš jau drihs šaukaht par wezu puiši."

"Nu ka tad tu ar dsihwo? par wezu puiši jau šcha Nu, šchā dsihwodamš jau par wezu puiši ari palikši, kā dasch labš," šaziya Oliņšč, gan bes leelaš dalihbaš un it kā tadehļ ween, ka lihds runaht wajaga lihdsrunaščhanaš labad ween peemineja.

"Weza puišcha goda tēw wehl ilgi jagaida," šaziya Oliņšč, nomanidamš gan, us kuru kraštu Prahtneekš grib aireht, bet is neņemdamš pee wiņa zeļa nekahdaš dalihbaš, "ko zitur par wezupuiši šauz, taš ir Plahweneeščhoš un Crebsdeneeščhoš pašchā šparā. Mahzitajš reis šaziya, ka tik deuds un ka tik wezā puišču neatrodoteš, ne pašchā Wahzsemā, ka šchinīš draudsāš"

"Nu, tik leelā wezu-puišču pulkā, kā Plahweneeščhoš un Crebsdeneeščhoš šlahjeneeščhoš un Tščhangaleeščhoš ir, maniš wiš wehl tik drihs ne-eeraudsihš. Eš ešmu brihscham domajiš ari par šewi, kadehļ eš newaru appreceteš? zītāš pušēs jau šapahrojahš tuhliņ, kā pee-eet Deewgalda mahzibā, bet šche taš nemas tā naw. Deewš to sin, kur ta waina ir meklejama šchai leetā?" laikam šaziya Prahtneekš islikdameeš laikam tai pašchā andeleš leetā garā. šaziya Prahtneekš, šawilkdamš zītāš pušēs, kur ta ziti gan šaka, ka taš tadehļ ešot, ka šche ne-ešot tahš nakščhu štaigaščhanaš."

"Lai Deewš no tahš sehrgaš pašargā!" krita Oliņšč krita walodā.

"Bet eš gan škaitu to pašchu andeleš wainu ween," šahka Prahtneekš tahlak prahtot. "Rudeņoš, kā nupat, kad patš kahsu laikš, kuram tad lai štahw meiteetš prahtā štahw? Labi Ik katriš katrš domā, ka tik kļūhtu linu-

buŋgam pee galwaŝ, waj jehram pee auŝimuyunon peTahdeem ŝkolē
meiŝtariŝcheem, ka Peetuka Krus̄tiŝsch, teem nu buhtu waŝaŝ
deesgan prezetees̄, bet kaŝ tad pee tahdeem ees̄? tiko jau pa-
ŝchi garu welk un ar ŝawu plato waj Platona mihleŝtibu lee-
lahŝ, un un bet beigahŝ beigās̄ naw ne tahŝ paŝchaŝ kah-
daŝ, un tad ŝchaurahŝ. Un tad tahŝ meiteneŝ ar ar wiŝam
ar tahdi paŝchi draŋki ar ŝaweem welna dsejoŝeem ar wiŝ ta
ir ŝatrakojuŝchi, tahŝ ari wairŝ tik tik sin, kā par augŝto
mileŝtibu murgot, un brihnotees̄ nes, kā gan warot mantaŝ
dehŝ pee tahda warot eet, pee tahda kuŝŝch nepatihkot?
Nesin, kā gan diwi weŝeli zilweki warot badu mirt tā tad
ŝaimneeki pa teem wideem, neŝaprot nemas ko dariht, un taiŝ-
nibu ŝakot, Oliŋu tehwa, man ari tee paŝchi ŝegli mugurā."

"Ko nu eŝ man, Prahtneek dehŝ, wezŝ zilwekŝ sinu par
juhŝu platahm waj ŝchaurahm mihleŝtibahm," ŝazija Oliŋŝch
atteiza, it kā atkapdamees̄, "Ne agrak to mih-
leŝtibu tā daudsinaja, ne, ka tagad, ne ari wiŋu bij. Kad
jau taŝ ŝaunaŝ nahk wirŝ semeŝ, tad wiŋŝch wiŝadaŝ nesahleŝ
kaiŝa."

Prahtneekŝ, kā likahŝ, nemas nebij domajiŝ, ar ŝcho ŝa-
runu us tahdu zelu isnahkt, us kahdu Oliŋŝch wiŋu tagad we-
da. Wiŋŝch domaja nemt to leetu no gala un weŝt ar zitadu
ŝtingribu us noluku, un tureht Oliŋu ihŝi pee pawadaŝ da-
buht Oliŋu ŝawā lomā, bet patlaban sahka birse, zaur kuŋu
wiŋi brauza, ŝahka ŝchkidraka meŝteeŝ un tuhliŋ ais wiŋaŝ
parahdijahŝ krogŝ, no kuŋa atŝkaneja pilnigi tirguŝ atbalŝŝ,
jo laba daŝa tirdsineeku bij pee wiŋa apŝtahjuŝchees̄.
Prahtneekŝ, eeraudsidanŝ, ka sirgŝ ir kahdu gabaliŋu atrah-
weeŝ, islehza is Oliŋa wahgeem islehza is Oliŋa wahgeem un
gaidija ŝawa sirga, kuŝŝch bij kahdu gabaliŋu atrahweeŝ.

Krogam tuwak peebrauzot, wareja iŝŝchkiŝt Fukŝcha
ŝchwaukŝta balŝi, un drihs bij ari wiŋŝch patŝ redsamŝ, ar
wiŝu ŝpihdigo kehdi un ŝarkano ŝchalli Pŝahweneeŝchu un
Grebsdeneeŝchu ŝlahjeneeŝchu un Tŝchangaleeŝchu widū, ku-
ri, ik katriŝ ar ŝaweem ŝawuŝ pirktoŝ lopuŝ ŝalihdsinada-
mi, ar teem leelijahŝ. Fukŝŝ ŝchwaukŝtŝ, Oliŋu eeraudsi-
jiŝ, weda kahduŝ trihŝ waj tŝchetruŝ wetŝchuŝ wiŋam preti un
ŝazija, tā, kā Oliŋŝch wareja dsirdet: "Nahkat, eŝ jumŝ pa-
rahdiŝchu ŝchahŝ deenaŝ tirga kroni. Biŝar! luhko, kahda
tai ŝarkanai ir ŝlihme! No thaŝ ir trihŝ podi tauku ka waŝā

- isñemş ka şweeştu!"

Weenş no teem peeweşteem wetscheem, tahdş ar leelahm rokahm, şahka gowi tauştiht un leeliht: „Waj nu Oliņa tehws şlikti pirkş? ta wiņam jau paşcham şawa laime, ka kungam."

„Ja, no diwi zuhkahm trihş puşeş," şaziņa otrş otrş şaziņa, isdsiņuşchu un isşchketinatu zigaru seledamş, no kur ştarp tabakaş lapahm ari weenş kahdş maşchku lukş bij redsamş. Tad, gowiş tauştidami un leelidami, wadiņa Oliņu, us kuŗşch peetizigi şmihnedamş şehdeja wahgoş, us ştadula wahrteem. Fukşş Şchwaukşts şaņehma wiņa sirgam pee us galwaş, un weda eekşchā, şazidamş: „Brauz ween eekşchā, Oliņu tehws, eş tew isgahdaju frenteligu weetu."

Tee ziti gahja no ştadula wahrteem gahja atpakaļ, şpreeşdami, ka Fukşş Şchwaukşts, kad ņemoteeş, tad leelot tihri neekuş; ,ekur, kaş tur nu tajāş gowiş eşot? tik taş leelumş, kā karitehm. Lihds nu eşot jārunā Japaleela eşot, Paleeliht nu wajagot tapat lihds, kuŗşch nu gribot taiņnibu azīş şaziht, bet neweenş wiş nebuhtu wehl ar şawu pirkumu mijiş.

Wişi Plahweneeşchi un Grebsdeneeşchi, Şlahjeneeşchi un Tşchangaleeşchi, kuŗi bij nodomajuşchi şche sirguş barot un şagaidiht şawu tirgū şapirkto aiteeşchu baru, kuŗi kaş tika no pakalaş dsihti, şagahja krogā, kamehr wehl tee trihş, Oliņşch, Prahtneekş un Fukşş Şchwaukşts isjuhdse un apkopa ştadulā şawuş sirguş. Leelā, tumşchā kroga iştaba bij aukşta, peepihpetā un peemihdita. Gaŗ logeem bij gaŗşch, galoş şagraisits un şakapatş galdş, kuŗşch nebij nebuht par „baltu" şauzamş. Pee ştoikaş loga un durwiņ, kuŗahm ari galdş bij no eekşchaş aisliktş, pee kuŗaş ştahweja weşela druhsma zelineeku tirdsineeku ta, ka gruhti bij zauri tikt. Plahweneeşchu un Grebsdeneeşchi Şlahjeneeşchi un Tşchangaleeşchi eenahkuşchi şaşehdahş ap galdu un şahka ustaişiht pihpeş un şarunateeş, ka weena grehpa „grehpa" ļaudeem ļaudim waja got kopā tureteeş. Pa kahdu brihtiņu şanahza ari tee trihş, is ştadula: Fukşş Şchwaukşts papreekşchu, tad Oliņşch un pehdigi Prahtneekş.

„Waj sinat ko?" şaziņa Fukşş mehş ştadulā noşpreedahm?" şaziņa Fukşş zehli Şchwaukşts şaziņa, zehli pee ziteem no pee-eedamş un kah sahbakuş pa kulu raudamş, it kā kad şiltumaş sahbaki buhtu kahjāş bijuşchi. „Şchowakar wajaş dabuht frişchaş supaş. Dsineji buhş ar jehreem drihs klaht, un raus

tik kahdam kaklu nošt. Kaš grib peedaliteeš?"

"Isgahdajat ween un, kuři ešat wairak ar tahm leetahm apradušchi; preti jau nebuš neweeš," šazija kahdš Grebsdeneetiš Tšchangaleetiš, kuřsch isturejahš zitu preekščā par zeenigaku kuři ziti wairak zeenija. kahdš Tšchangaleetiš šazija atbildeja, kuři ziti wairak zeenija.

"Waj ir wiši pee ta? "Waj Grebsdeneešchi buhš ir wiši Tšchangaleešchi pee ta?" usšauza Fukšš Fukšiš Šchwaukštš pulkštenu is kabataš raudamš usšauza.

"Kad jau nu muhšu teešaš-tehwš šaka, tad wajag tizeht," atbildeja kahdš Grebsdeneetiš kahdš Tšchangaleetiš atbildeja.

"Tagad buhš buhš pulkštenš drihs šešchi; - pušaštuņoš pušaštuņoš wajag kuhpeht us galda," teiza Fukšš, Šchwaukštš pulkštenu zeeti wahsdamš teiza.

Prahtneekš aisštahjahš Fukščam preekščā un škaitija paklušu wišuš, ik pret kuři ar pirkštu mešdamš un beigahš iššauza: "It lihds šešchpazmit!"

"Nu, tad ar weenu jehru ween neka nebuš!" iššauzahš šazija Bišarš šazija us galda gala šehdedamš.

"Kaš tad, bahliņ, par to, waj tad waj tad weenš ween ir?" muņš šazija kahdš Grebsdeneetiš ar šarkaneem mateem šarkanmataiņš Tšchangaleetiš teiza. "Jumš nahkš pulkaš no pakaļāš, muņš pilni wesumi; schmaugš schņaugš waj trihš nošt, kamehr buhš deesgan ja wajadsehš."

"Nu gluschi labi, ka jumš jau wesumoš jehri, tad eešim ween un laidišim kahdam ahderi waļā," atlaidišim," teiza Prahtneekš šazija.

"Tew paščam jau, Dsehrwe šwertel, wišleelakaiš wesumš ir, tu jau wari dot kahdu pahru prom, zitadi jau atkal lihds mahjai kahdš garu islaidihš, tapat, kā wiņu reisi," šazija Grebsdeneešču Tšchangaleešču teešaš wihrš us ta paščā šarkanmataina šazija.

"Nesin, kā nu ir? negribahš wesumu jaukt laukā," atbildeja taš, taš at taš ņurdeja, sahbaku us grih kula šišdamš, lai dubļi noškreen.

"Eh, ko tur neeku! kaš tur un ko ej tik zel laukā, aprehķinahš us mata," usšauza Fukšš Šchwaukštš, rokaš bikšču kabataš šabahsiš usšauza. "Tagad tik jaisdala darbi wišeem -

- "

"Nu, nu dehli, apwa aptaujateeš pa preekšču, waj kro-

dsineekš doš katliņu un waj pawišam palauš tahduš
darbuš štrahdaht?" šaziija Olinšch, otrā pušē, gultiņā šeh-
dedamš šaziija.

"Ja, ja, waj sini, taš war notikt gan, wiņdeen mumš
bes aprunašchanahš ta bij," šaziija Bišarš, aziš bailigi
isplehtiš runaja: "jehrš pašchu laiku aisdurtš,"tā, eenah-
za krodsineekš štadulā - usduhrahš - ta ka nelabš! nepa-
lahwa wairš ne nodihraht, istreeza wišuš is štadula laukā:
"Ko te darot? waj gribot atkal šcha traukuš un mahju pee-
gahniht?! tad newareja zita neka dariht: - juhdsahm sirguš
tapat nebarotuš eekšchā, un brauzahm us otru krogu; tad tur,
tiko ar leelahm mokahm dabujahm iswahriht."

"Šche par to naw behda," atšauzahš krodsineekš Fukšš
Fukšiš, Šchwaukštš apgalwoja, "man ir krodsineekš pasiš-
tamš, - wahri zik gribi. Eš šadabuščhu wišu wajadsibu, tik
gahdajat par nokauščhanu un šataišišchanu."

"Ekur, muhšu. Ķenziš lai kauj, tam wišš parleeku weegli
miršt," šaziija Grebsdeneeščhu teešaš-wihrš, rahdidamš
Tšchangaleeščhu teešaš-wihrš šaziija un rahdija us kahdu
Grebsdeneeti Tšchangaleeti, ar tik plahnu, plātu degunu,
taš ka ja uguni tureja otrā pušē, tad špihdeja gaišma zauri.
Taš, nahk patlaban no štoikaš nahkdamš, iskoda bulkai
lihds pahri pušei tahdu, kā pakawa weetu, un tad, ar pilnu
muti ehšdamš, atbildeja: "Lai tik dod šchurp, tad redsehš,
ka kahjaš notirinahš."

"Nu tad ejat ween štadulā un špeeschat nošt, eš eeščhu
pee krodsineeka," rihkoja Fukšš zituš rihkoja, us štoikaš
puši eedamš, "Tew, Oliņu teh, newajaga neka dariht, laj
štrahdā ween jaunee; tu nahzi man lihds eekšchā pee bufeti -
zik ilgi nu tā ar šaušu muti šehdeši?"

"War jau nu, dehlš, ee-eet gan," šaziija atteiza
Olinšch, kuhtri peezeldameeš un, wiņ Fuk eedamš Fukščham
lihds Šchwaukštam lihds eedamš atbilde-
ja.

Pa to laiku Pa masu brihtiņu eeškreja Dsehrwe Šweh-
teliš isbijeeš, un šauza pee štoikaš loga: "Eh! kur pali-
ka taš jaunaiš Plahweneetiš. Šlahjeneetiš ar to gašo balto
ķehdi? tam ir sirgš ar wihwelehm."

"Waj welnš!" eešauzahš Fukšiš Šchwaukštš eekšchā
eekleedsahš. "Nahz nu, Oliņ teh, palihdsi!" To šaziijš
wiņsch šteidsahš nahkt ahrā lihds ar Oliņu ahrā, bet nu

wiš kahju wairš kahju pa kulu nerahwa. Pa leelu kroga-iŕtabu uš ŕtadulu eedamš wehl ŕazija: „Kā braukŕchu us otru tirgu, tā ismiŕŕchu ka welnu!”

„Warbuht tikŕi nupat waļā bes wiŕŕŕ mihŕŕhanaŕ,” ŕazija krodsineekŕ ŕkatidam pa ŕtoikaŕ logu pakaļ ŕkatidameeŕ ŕazija.

„Kam „Tā, Fukŕi, ŕchwaukŕt, dehlŕ, naw labi, kad tahduŕ wahrduŕ daudsina, kur wajaga paļauteeŕ us Deewu,” noruhza Oliņŕch wiņam ŕtadulā lihds eedamŕ noruhza, kur Fukŕŕcha, pagahjeeŕ, ŕtipri mozijahŕ Fukŕŕcha ar wihwelehm. Tur eegahjiŕ, apŕtahjahŕ wiņŕch kahdu gabaliņu no ŕaŕlimuŕchē neweŕelā sirga, kuŕŕch pagahseeŕ ŕpahrđijahŕ, un ŕalika rokaŕ. Ziti wiŕi eri apkluŕa un ŕtahweja godbijigi; pat ŕenziŕ nometa meeru no jehra dihraschanaŕ un pagreesahŕ tabaku seledamŕ us otru puŕi.

Kad tā kahdu brihtiņu bij ŕtahwejuŕchi un Oliņŕch pamasam luhpaŕ kuŕtinajiŕ, tad apgreesahŕ un ŕazija, krogā eedamŕ: „Tagad lai tik kahdu druŕku pajahj „Nebihŕteeŕ, Fukŕi ŕchwaukŕt dehlŕ, neka, weŕelŕ buhŕ gan; tik dod ŕeenu preekŕchā.”

Oliņam krogā lihdsa eenahza ari. Grebsdeneeŕchu Tŕŕchangaleeŕchu teeŕŕŕ-wihrŕ. Wiņi noŕehdahŕ ŕawā puŕē katriŕ katrŕ pee galda un ŕahka runaht.

„Ja, labi jau ir, ka zilwekŕ paŕaulē ko sin' ; kur tad nupat waretu ŕkreet, ja tu, bahliņ, nepalihđsetu?” ŕazija teeŕŕŕ-wihrŕ padewigā balŕi un it kā peelabinadameeŕ ŕazija.

„Nu, ja gan, bet waj tad taŕ nu muhŕu ŕpehkŕ ir, lai nu gan zilweki tee paŕŕuleŕ-behrni leelahŕ, leelahŕ, ka isahrŕte-jot wahjibaŕ ar ŕawu gudribu, bet eŕ ŕaku, ka welti ween ir, jo „muhŕu ŕpehziņŕch ir ļoti wahjŕch,” runaja Oliņŕch zee-nigā nopeetnibā ŕazija.

„Brihnumŕ gan „Kaŕ taŕ par brihnuma ŕpehku teem wahrdeem!” iŕŕauzahŕ Grebsdeneetiŕ Tŕŕchangaleetiŕ ar bijaŕŕchanoŕ iŕŕauzahŕ.

„Ja, nū, ka ta ka tad nu taŕ Deewa-wahrđŕ neŕpahj,” ŕazija Oliņŕch, ŕwehti it ka pilniŕ Deewa noŕlehpumu lihđssinatajŕ atteiza. „Wiņŕch ir gan kā greesiŕŕ sobeņŕ, gan kā ŕposcha swaigsne tumŕchā weetā, teekamŕ ta rihta blahsma uslez muhŕu ŕirdiŕ, un kur wiņŕch eet pahri, tur - ” ŕche Oliņŕch ŕaŕtomijahŕ, labaka wahrda mekledamŕ.

"Tur sahle wairš ne-aug, kā Šodomā un Jerusalemē, kur akmiņš us akmiņš wairš nepalika," eekrita Grebsdeneetiš walodā Tšchangaleetiš eekrita walodā.

"Ne, ne, tur wišaš sahleš ar šaweem daktereem paleek kaunā," pahrlaboja Oliņšch pahrlaboja; tad noņehmahš zepuri, nolika to preekščā us galda galdū un šaglauda matuš.

"Bet eš pirit, turpat štahwedamš, šahku domaht, kā gan tee wahrđi war palihdseht? wiņeem laikam wajaga wiņi laikam eeleen sirgā eekščā un tur to šlimibu isehđ nokosch. Zitadi nemas newar buht, teešaš-wihrš gudroja teešaš-wihrš.

"Mumš grehzineekeem paleek taš teek apšlehptš," atbildeja Oliņšch, bet wareja nomaniht, ka eekščķigi wiņšch šewiš par grehzigu netureja, kaut gan ar muti lihđsi škaitijahš.

"Bet šaki, bahliņ, tu jau nu toš Deewa-wahrđuš waj wišuš no galwaš sini, no ka ihšti tahš wahjibaš nahk?" waj no Deewa, jautaja teešaš-wihrš, behrna pasemibā jautaja.

"No ka tad nahk behrnam rihķšte," atbildeja Oliņšch lepni atbildeja.

Šchahđā kahrtā wiņi šarunajahš wehl labu brihtiņu labu laiku, tā ka Oliņšch palika arweenu atbildetajš un Grebsdeneetiš Tšchangaleetiš jautatajš.

Tad Pa kahdu brihtiņu eeahza Ķenziš, nasi un rokaš kaschoka štuhrī šlauzidamš.

"Nu, Ķenzi Ķenz', waj darbi jau galā?" ussauza wiņam teešaš-wihrš wiņam ussauza.

"Ja, kaš tad man! norahwu abeem ahdaš ka tahštiš. Buhs drihs katlā eekščā," atbildeja Ķenziš atbildeja lepni ar wišu muti.

"Waj sirgš jau ehđ jau?" prašija Oliņšch prašija gan weenalđsigi, bet tomehr, wareja gan nomaniht, ka wiņam ir behda par sirga ne-ehšchanu.

"Ne, špahrdahš tapat, ka brihķsch ween, mehšli' ween juhk pa štadulu!" šaziija Ķenziš ta šaziija ar tahđu weenalđsibu it ka wiņa dehļ waretu waj wiši sirgi nošprahgt, bet kad tik jehri teek nodihрати.

"Wenš tur no juhšejeem, Bišarš; waj ka wiņu tur šaukā, taš ar makadatu tur pee schokļeem bakštija; aušī ar' laikam greesa, bet šaziija, ka ašiniš wairš netekot. Ziti atkal teepahš, ka pašlehpaneš pašlehpeņu wihwuleš ešot -- welņš

wiņu šasin!"

Oliņšch, to dsirdedams, peezehlahš un gahja štheadulā, šazidamš: „Brihnumš! - jaleek buhš waj jahdiht waj.”

Tiko Oliņšch bij isgahjiš, tad Ķenziš peelihda labi tuwu pee teešas-wihra un šahka wiņam tschukštedamš štahštiht: „Waj sini, ko eš jaunu isdsirdu? nu ešot reis škaidri sinamš, ka pawāšarī buhšchot mehrneeki klat klaht.”

„Waj tā, bahliņ? Kaš tew štahštija?” prašija teešas-wihrš it ka lai bailigā siķkahribā eešauzahš.

„Taš gašaiš, kaš jehreem kahjaš tureja,” atbildeja Ķenziš teizahš, ka šchiš eš ešot walštš amatoš, ešot runaš-wihrš wiš. Prahtneekš wahrdā, Teiza taš štahštija, ka mehrneekš ar' ešot tikpat ka pasihštamš, un muischā ar ešot wiši waldineeki draugi; tik bet peešazija gan, lai newee-nam neštahštot. Waj sini, špeetuļu tehwa, taš ir labi gan, kad ar šchitadeem šchadeem ahķeem dabuj jau eepasiteeš jau preekščhlaiku, jo no pee wiņeem eešahķšchot mehriht mehrihšchot pa preekščhu un tad tik nahķšchot us mumš.”

Teešas-wihrš wehl taišijahš ko jautaht, bet patlaban šanahza no štheadula ziti Grebsdeneešchi un Pļahweneešchi, Tšchangaleešchi un Šlahjeneešchi, nešdami ikkatriš ikkatrš šawu zeļa-kuliti, kušas šalika us galda.

„Rokaš gan bij jamasgā, wišu deenu ar lopeem ir štrah-datš šmuleteeš”- šazija Bišarš šazija rokaš škatidameeš. „Wej, zik melnaš!”

„Ko tur peemasgahš us zeļa „Kuram tad labakaš?” šazija atteiza Ķenziš, šawaš rokaš rahdidamš šazija. „Rokaš us z „Us zeļa rokaš masgaht, ir pehdigā mulķiba: jo masgā, jo šalšt.”

„Tew jau waj luhk wehl ir ar jehlumeem,” šazija Bišarš šazija, us Ķentščha rokahm rahdidams,

„Kaš par to?” atteiza tā atkal Ķenziš, štrupū „Eš par to ne us škatu neka, taš ta pati Deewa-dahwana ween ir, wahrita, waj newahrita,”

„E kur behda! waj tik ween sirgu buhtu ja šchiš nošprahgtu?” Runaja Fukšš Šchwaukštš runaja wišā mutē, no štheadula nahkdamš, ar maiseš kuliti padušē. Wiņam lihds nahza Oliņšch, Prahtneekš un wehl daschi Pļahweneešchi ziti Šlahjeneešchi.

„Wehl jagaida šrahgštam, „Waj tur wehl jagaida šprahgštam? tahdš welnš ar loku nošitamš. Kuru tirgu eši Ne rei-

seş gandrihs newar eebarot kur nebuhtu jawahrdo wai jajah-
da! Şaziya Prahtneekş, sobodamş, şaziya. sobodamş. Wiñsch
ne To wahrdu ween wiñsch patş nepawilktu kaş jau şawu laiku
şakrauti wiñam ir krauti wirşū."

"Nu, kad nu likşchu atkal ilkşış" - Ta ar şchahm pa-
şchahm ausahm mahju eeraudsihş, deesgan ir kaitinajş," at-
bildeja şaziya Fukşş atkal kahjaş gaş zemi raudamş. tā
Şchwaukştş.

"Tad atkal wahrdot dabuhş," eekrita Prahtneekş ee-
krita wiñam walodā.

"Tā ween "Ahu!" Şchwaukştş atteiza, Fukşış, atkal
kahjaş gaş semi raudamş.

Ta runadami wiñi şagahja pee galda un şalika şawaş ku-
liteş rindā pee zitahm. Wişi bij jautri, ihpaşchi Fukşş
Şchwaukştş - sinamş tadehļ, ka sirgş atkal weşelş; tik ween
Oliñsch bij gluschi kluşş un durnş. Wiñsch aisgahja us paş-
schu dibina galu ais Kęntşcha un Bişara, tur nolika şawu ku-
liti, noņehma atkal zepuri, şaglauda matuş, şarauştija
şwartku uskaliş un apşehdahş, gaři nopuhsdameeş, patumşā pee
galda.

"Nesin wai drihsi buhş supaş?" Jautaja Prahtneekş,
şawu kuli waļā raişidamş, jautaja. "Ko wiñi tur tik ilgi
wahra? eşmu işşalziş kā wilkş."

"Buhş drihs," atbildeja Kęnziş atbildeja; nu ir jau
labş brihdiş, kamehr wahrahş. Şehştateeş ween tik pee galda
un ņemat maisi laukā, eş eeşchu palihdseşchu eeneşt."

Wişi şasehdahş pee galda, eededsinaja wehl kahdu şwezi
us to galu kur Oliñsch şehdeja, ņehma ikkatriş ikkatrş şa-
wu maiseş doniņu, nogreesahş par reezeeniņam un şahka lehņi
drupinadami işşalkumu mahniht. Daschş atwahsa ari zibu un
us weena paşcha maiseş kumoşa kahdu naschgalu peena usliziş,
to atkal ahtri aişşita, it kā kad nebuhtu paļautş bijiş zi-
bai aistikt. Tahduş kumoşinuş gremoja tad ilgu laiku, arwee--
nu us durwim rehgadameeş un klukdami praşidami, ko tur tik
ilgi dara darot? Waloda nekahda newedahş, jo ik katriş
katrş kawejahş pee tahm şomahm, kad ka tagad şawu pawalgu
pee maiseş ņemt buhtu tihri grehkş bijiş, tapehz ka bij gai-
dama "kopu" kopu jeb şaimeş-supā, par kuŗu jamakşa wişcem
weenlihds, lai ehđ dads waj mas; bet şauşu maisi ween ehst -
tahdş muļkiş atkal neweeņş negribeja buht, jo kur tad pehz
gaļu liktu? Kaut gan wişcem şchahş paşchaş domaş bij, to-

mehr ikkatriš ikkatrš domajahš weenš patš ween tik gud-
riš gudrs ešot, un tureja par wieglprahtibu, šcho nošlehpumu
ispaušt. Likahš gan ari, ka daschi weenš otra domaš šaprata
bes runašchanaš, zaur ko wiņeem bij drušku kaunš zitam preekšch
zita, tapehz šehdeja wiši, aziš noduhrušchi. Wehl bij labu b
brihdi ko gaidiht, lihds Ūenziš ar diwi ziteem, kureem bij wah-
rišchana nodota, šaneša bļodāš to kahroto wirumu. Ikkatriš
Ikkatrš pa to štarpu, kamehr weenu gaļaš gabalu ehda, nekawe-
jahš apdrošchinateeš ar otru, kuŗu nolika šew preekšchā, waj
nu us zibaš wahka, waj ar taišni us galda. Kad pirmaiš iššal-
kumš Kad ehšchana bij pašchā špekā, tad usņehma Prahtneekš
wišpirmaiš walodu un šahka atkal: „Wai sinaht sinat ko jau-
nu?” Nu nu ir reis škaidri sinamš, ka pawašarā buhš mehrneeki.”

Šchoš wahrduš beidsam Šcheem beidsameem wahrdeem bij tahdš
špekš, ka wiņi wiši šarhwa ehdeja galwaš us augšchu un wairak
balšu jautaja us reisi: „Waj tā?”

„Ja, Ja, mehrneeki,” atbildeja Prahtneekš lepni atbil-
deja un, kā wareja nomaniht, tad wiņšch šcho siņu bij glabajiš
tahdam brihscham kā šchiš, kur wiši war nekaweti wiņā klausi-
teeš. „Tam šodam nu wairš neweengš, waj wiņšch Pļahweneetš
Šlehjeneetiš, waj Grebsdeneetš Tšchangaleetš.”

„Nu sinama leeta, kad jau nu nahkš, tad nahkš wišeem, jo
ta pašcha grehpa ļaudiš ween jau ešam,” atbildeja Ūenziš,
pirkštuš skuhpštidamš šazija.

„Weena grehpa ļaudiš nu gan ešam bet lai Deewš dod šati
ween, ka šateekam,” teiza Prahtneekš teiza.

„Ko nu, bahliņ, par nešatikšchanu” šazija Grebsdeneešchu
tā Tšchangaleešchu teešaš-wihrš. „Kur wehl laj tahdu mihleš-
tibu atrod, kahda Grebsdeneešcheem un Pļahweneešcheem Tšchan-
galeešcheem un Šlahjeneešcheem ir? Ekur tagad pat, šateekahš
us zeļa widuš un ehd, kā šaziht jašaka, weenu kumošu.”

Pehz tam Prahtneekš štahštija labi gaŗi wišu, ko ween bij
dsirdejiš to pašchu, ko Oliņam un Ūenzim par mehrneeku at-
nahkšchanu, wehl ar šchahdeem tahdeem pašcha peelikumeem šawu
štahštu štahštu kuplinadamš, ar kuru štahštidadamš wiņšch par
wišahm leetahm gribeja ziteem likt maniht to, kā wiņam buhš
šchinī leetā leelš šwarš. un beigāš Štahštihšchan Beigāš
wiņšch peemineja wehl, ka šcheem-runāš-wihreem - buhšchot atkal
par wišu jašpreesch, kā šaņemt, atwešt u.t.t. Tapehz gandrihs
wiši šahka no šcha brihscha wiņu usluhkot ar godbihjigakahm un
pasemigakahm azim, un daschi Grebsdeneešchi Tšchangaleešchi t,
tšchukšteja šawā štarpā, ka ešot gan wihrš, kaut šcho wiņšch

bijiš ŝcho walštī dsihwojiš, - ekur buhtu eegreesejš bijiš pee mehrneekeem!

Bet Pļahweneešcheem un Grebsdeneešcheem Šlahjeneešcheem un Tšchangaleešcheem wairš tik reti kahdš tirdsineekš krogā eera-dahš, tapehz bij krodsineekam walaš zaur ŝtoikaš logu us wiņeem noluhkoteeš. Kad wiņsch ta bij kahdu brihdi ŝkatijeeš, tad usšauza teem: „Pļahweneešchi, kahdu „Šlahjeneešchi! kā Juhšu ir tik dauds to mahzekļu pee ta leeldeenaš jehra ehšchanaš?”

„Šche wis naw Pļahweneešchi Šlahjeneešchi ween, bet Grebsdeneešchu Tšchangaleešchu ir leelakā daļa,” atteiza kahdš Grebsdeneetiš ar pliku galw-widu, kahdš Tšchangaleetiš atšauzahš, kuřam bij plikš galwwiduš, kadehļ wiņsch bij eešauktš par mehnešnizu.

„Nu tad tee pašchi jehru burlaki ween jau ešat, waj nu Pļahweneešchi, Šlahjeneešchi, waj Grebsdeneešchi Tšchanga-leešchi,” atbildeja krodsineekš ŝmihnedamš atbildeja.

„Ne, Grebsdeneešchi Tšchangaleešchi zehrt tagad jehru kaušchanā Pļahweneešcheem Šlahjeneešcheem pahri,” ŝazija Ķenziš lepni atteiza.

„Kur pahrak pahri?” kleedsa Fukšš Šchwaukštš kleedsa „mumš daschi nokauj pa ŝimti tšchetri. diwi tuhštōšchi puš-otra tuhštōšcha.

„Bet mumš atkal daschi pa ŝešchi ŝimti wehl - wehl wairak,” atzirta štōštijahš Ķenziš štōštijahš. „Ekur Rahweneeku Ješčkam, eš sinu, jau tagad ir peektš ŝimtš.” netruhkšt dauds no diwi tuhštōšchi.”

„Šaderam, ka Plaweneešchi Šlahjeneešchi nokauj wairak!” kleedsa, Fukšiš Šchwaukštš kahjāš peezeldameeš.

„Šaderam, šaderam!” kleedsa Ķenziš tapat pretī.

„Us zik?”

„Us zik gribi! ja gribi waj - - eš wiš nebihšchoš.”

„Šalikšim naudu kopā! leez pretī!” Šchw. usšauza Fukšiš un ŝweeda naudu un usšweeda ne wišai beesu naudaš tašchiņu us galda.

„Ko tur nu neeku derehš!” ŝazija Prahtneekš ŝazija widū, „ja ari Grebsdeneešchi Tšchang. tagad nokautu wairak, tad taš jau tapat Pļahweneešchu Šlahjeneešchu godš ween ir, jo no ka tad wiņi mahzijahš, ja ne no Pļahweneešcheem Šlahjeneešcheem?”

„Ne, bet eš gribu parahdiht, ka Pļahweneešchi Šlahjeneešchi pašchi nokauj wairak!” Šchw. teepahš, Fukšiš preti.

„Neparahdişi wiş,” aisştahjahş Kızış droşchi preti eekleedsahş

„Kur neparahdişi?” kleedsa Fukşış eeşkaitees Şchwaukştş kleedsa preti.

„Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi jau wişu Płahweneeşcheem Şlahjeneeşcheem pakaļ dara, wai waj tad nu pee jehru kauşchanaş ween ne?” runaja Prahtneekş runaja ar kaitinajoşcheem şmeekleem. „Ekur ştehgaş pat, augştē wahgi un ka diwi kişeni, waj nebij Płahweneeşcheem Şlahjeneeşcheem pa preekşchu? kad Płahweneeşchi Şlahjeneeşchi şahka jau to wişu jau atmeşt, tudaļ pee Jumş wehl zehlahş, un pat tagad brauz wehl daschş us basnizu kā ar sehgelehm: kad preti wehjšch, tad sirgi putahm, kad no muguraş, tad atkal şakokaş kaklā ween ştahw. Bet to godu gan war Grebsdeneeşcheem Tşchangaleeşcheem dot, ka wiņi gan wişu, ko peeņem, pilnigaku istaişa: kā te reds pee tahm paşchahm kişeneem un ştegam ştegam un kişeneem kuruş lai şehd wişgarakaiş Grebsdeneeşchu Tşchangaleeşchu weziş ar rateni galwā wiņu wahgoş, tad tiko war rateneş dibenu redseht pahri par stegu un kişinu, kad no muguraş şkatahş.”

„Ko nu juhş muhşu şteghahm apşmejatees?” teiza Dsehrwe Şwehteliş, wezş wihriņşch şaziја; brauktu warbuht juhş paşchi wehl şcho balt'deen tapat ka ar redelehm - tarkşchetu tarkşchetu ween, ja nebuhtu reis no pilşehtaş brauzot weenam kahdam juhşu leelmaņam ekur tam paşcham Bauman - pee malkaş wesumş reis ştegha noluhşuşi. Kā taş şahka bes ştehgaş braukaht, tā juhş ar' wişi lihdsu lihds. Labak jau no şabrauzi wahguş, tā kā wiņi ir taişiti, neka tā ahkştēes.”

Şcha peerahdijuma apgahşt newarot, Kaut gan şchiş peerahdijumş Płahweneeşcheem Şlahjeneeşcheem ļoti nepatika, tomehr wiņa gahşt newarot, Şchwaukştş ķehrahş Fukşış pee zitaş leetaş un şaziја, lepni us şawu ķehdi norahdidamş: „Waj şchahdaş ķehdeş ari nebij Płahweneeşcheem Şlahjeneeşcheem pa preekşchu?”

„Naw jau nu, kruştdehlş, tew ar' wiņa pirmam,” Şwehrte-liş runaja Dsehrwe pamasam tahlak; „tapat jau eşi tu ari no ziteem noşkatijeeş. Jau kad eş wehl gahju amatoş, tad jau eş juhşu waldineekeem tad kad brauzahm us pee grehpa us galwaş pilşehtu, tad jau juhşu waldineekeem bij şchahdaş ķehdeş. Wehl jau reis bij weenam pilşehtā sagļi ar wişu pulkştenu nogreesuşchi.” un tad wehl bij lihds lihds puş

wehde pahri puş-wehderam."

"Ko te plekşchat? ştrebat supu! wehl ir puş katla," şaziya Ŗenziş şaziya no katla, kuřşch kroga widū bij noliktş ar kauşu supu şmeldamş un neşdamş us galdu, tā kā ka zaur pahrplihşuşcho kauşu notezeja ik-reiseş kā celiņşch us kulu, no katlu lihds galdam.

"Bet kur juhş tik dauds to jehru leekat kaudami, waj paşchi ween apehdat?" jautaja krodsineekş zaur ştoikaş logu şkatidameeş, kur wiņşch bij şcho brihdi meerigi klauşijeeş.

"Neka, puis', puikiņ, newaram wiş paşchi tik dauds weikt, pat wehl ir şchpudu un galwu ne," atbildeja Ŗenziş atbildeja. "Paşahlahm, paschawejam un us pilşehtu prom wişu, ari taukuş un ahdaş." tik ja nu tahş şchpudaş, un galwaş paşcheem paleek."

"bet kā juhş warat tik dauds şapirkt weenā tirgū? te jau ir şchodeen kahdaş diwdeşmit ganibaş pa-dsihtaş gařam," şaziya jautaja krodsineekş jautaja.

"Waj tu domā, puis', puikiņ, ka taş bes duhşchaş," şaziya atteiza atkal Ŗenziş atkal atteiza. "Şchodeen pat mehş şanahzahm ar kahdu meeşneeku kad reisē pee weena jehra. Kamehr şchiş wehl kaulejahş un mekleja şchķehrişchu, tikam eş ar sobeem jehram auşi semē."

"Bet kā juhş tahduş baruş usturat, tik gařuş zeļuş dsihdami?" tā atkal krodsineekş.

"Kaş par wiņu ustureşchanu behda? - kaujamş lipş - tik treez pa zeļu," şaziya Fukşiş Şchwaukştş teiza. "Wehl jau brihscham, kad şagadahş weenā puşē diwi tirgi, weenş pehz otra, tad toş, ko pirmā tirgū şapirk, şadsen kaut kur kahdā tukşchā ştalli waj pirti un tad ar otru tirguş jehreem dsen reisē us mahju. Mumş wiņreis ştahweja tā trihş deenaş, bet tad gan bij şakuşchi jau ehşt zitş zitam willu wilnu noşt. Şaimneekş Şaimineekş Şaimneekş eelaidiş şawu sirgu ari eekşchā, un tam bij noplehşuşchi wişu aşti." Pee şcheem pehdejeem wahrdeem wiņşch paşmehjahş ar ihpaşchu lepribu, luhpaş us kreişo puşi eeraudamş, it pehz kā gribedamş dot ar ar şchim notikumam jaukumu.

"Nu ja, taş jau naw nakahdş brihnumş, ka ar lopeem dsihwodami no zilwezibaş isejat," teru krodsineekş, ştoikaş logu aisşişdamş şaziya.

Prahtneekş ar leelu Fukşi Şchwaukştu şarunajahş eet ştadulā sirgeem ausu dot; Oliņşch taişijahş ari lihdsa lihds, bet şchee apşolijahş wiņa sirgam ar' ķehwei ari ee-

dot, tapehz palika negahjiş.

Pa tahm şterpahm bij laikş pahrgrosijeeş: leetuş lija ar ştipru wehju un naktş bij itik tumşcha. Ştadulş bij aiteeşchu pilnş, jo wişi şcha tirga Pļahweneeşchi şchaī kro-gā ešoşchee Şlahjeneeşchi bij ik katriş tu toş weenā barā şaliduşchi un dsina kopā us mahjahm. Dsihşchanaş rinda tagad nahza Prahtneekam ar Fukşi Şchwaukştu un pee tahda laika, sinamş, wiņeem nebij wiş leela preeka us to, jo werştu diwdeşmit waj wairak pa tumşchu nakti un leetu ar aiteeşchu baru dausihteeş, naw neeka gabalş, tapehz wiņi şahka gudrot, kā waretu zituş şchai weetā eegreeşt paştumt apakşch şawa juhga. Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi şawu aiteeşchu nebij barā laiduşchi, jo şchoreis teem wiņu bijiş katram tik ween, zik war wahgoş aisweşt, tapehz tee guleja wişi wesumoş ar şaseetahm kahjahm, aziş pahrgreesuşchi un gruhti elsdami. Leelakai Dascheem daļai bij galwaş isliktaş wahgu malahm pahri, ta tā ka, kad neşpehja wiņu wairş notureht, bij jalaisch ap rateem trihteeş.

Şchoş wesumuş apluhkojot, nahza Prahtneekş ar Fukşi Şchw. us tahm domahm, waj newarehtu dabuht ari Grebsdeneeşchu Tşchangaleeşchu jehruş pulkā, un zaur to wiņuş paşchuş eegreest pee dsihşchanaş? Padomş bij drihs atraştş: wiņi noşpreeda no dascheem wesumeem kahduş aiteeşchuş atraişiht un eelaistş barā, lai zaur to teek Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi peeşpeeşti, şalaişt wisuş kopā - un ta ari izdarija. Dsehrweş Kęntşcha Dsehrweş Şwehteļa wesumā bij weenş apakşch ziteem nobeidseeş; ,to paņehma un peeşleja joku labad deļ Kęntşcha sirgam lihdsāş pee redelehm ta, it ka kad wiņşch şee-nu ehştu. Pehz tam gahja pee şaweem sirgeem un behra wiņeem ausaş şilēş.

"Eedod nu tu tam tai şeewaş tehwa sirgam ķehwei ari," şazija Prahtneekş sobgaligi şazija, us Oliņa sirgu ķehwi sihmedamş.

"Ko nu man tu to tehwu şoli, kad pehz meitaş patş şneedseeş! " gan eş sinu wişu nedoma wiş maniş mahniht, gan eş wişu sinu," atbildeja Fukşiş, Şchwaukştş atzirta zeeti, ausu maişu aişeedamş.

"Eş neşaprotu, kaş tu par zilweku, eşi? kur eş eşmu tewi peewihliş, kad ka tu man tahdu neustizibu rahdi? tu tik klauşeeş, ko paşaule melşch melşch, bet maniş netizi," şazija Prahtneekş şazija, israhdidamş israhdidamş zaur balşi,

ka wiņam ta leeta pateeši ir weenaldsiga.

„Ej tu, blehdi! tu tik mahni ma zituš is esera laukā un patš ais muguraš tik swejo," šaziija Fukšiš Šchwaukštš atteiza, ausu maišu širdigi wahgoš šweesdamš un nemas usPrahtneeku neškatidameeš. „Waj tu nešoliji wiņdeen leenei Leenai gredsana? un preekšch ka tu Rihgā Rihgā toš puķehtoš papihruš papirus pirkī? doma kad ka laikam eš nesinu?" - kahda radineeze teiza.

„Wehl jau, warbuht, šaltakaš walodaš eši dsirdejiš, ne kā šchahš," šaziija Prahtneekš aziš noduhriš šaziija. „Štahšti ween nu wehl wairak."

„Sinahmš, „Sinamš, kad ka waru akurat ar' wehl wairak štahštiht! kam tu zitahm pirtnizahm newed kahpoštu maišu, kā Anuschai!" Šchwaukštš usštahjahš Fukšiš ar pilnu apsiņu.

„Nu ja, dari ko darihdamš daridamš, wišš tik ir wehl Leenaš dehļ!" atbildeja Prahtneekš atbildeja, mehginahdamš šawilkt luhpaš us neewahjošcheem neewajošcheem šmaideem. „Toš kahpoštuš jau bij Anuschai mana mahte pawašari nošolijuši par pākulu wehrpšchanu. To ween jau tu wareji apdomaht, ka Anuscha par naw pa r Leenu šen wairš nekahda sinahtaja, un kad ka Leena ir ar tagad, ar wahrdu šakot Oliņu weenigā meita. Tizi nu tu, waj netizi, bet tikahm tikam tu gaidihši gaidiši sagļa pa durwim nahkam, kamehr wiņšch eenahkš pa logu. No maniš tew naw ko bihteeš, bet bihštees no zita."

„Ak tu laikam doma Kašparu? to jau Oļineete istreekš punktum ar kahšcheem no is mahjaš," šaziija Fukšiš Šchwaukštš šmeedameeš un luhpaš šchkihbi šaraudamš šaziija.

„To wiš newar teikt," šaziija Prahtneekš paklušu un galwu papurinadamš. „Zik

„Nu ja, Oļineete ir gan us wiņa nikna, bet ar to naw wehl deesgan, jo zik eš šchodeen no pašcha Oliņa walodaš nomaniju, tad wiņšch us Kašparu nemas tik šlikta prahta netur, ka ir isdaudsinatš. Un leeta tad ta leelaka nelaime ir ta, kad ka pati Leena ir pee wiņa ka peeauguši; tadehļ pehz manahm domahm gahda tu. Kašparu Leenaš azihš aziš reebigu dariht, tad tew buhš wisj zeli waļā. un pee pašchu Oliņu zelt wiņu šliktā šlawā, jo kaš tad wiņam ir par Kašparu tad buhš tew ko šliktu teiziš? Eš, sinamš, neešmu par wiņu neka šazijiš, neds ari šazišchu, jo man tur naw nekahdaš daļaš, bet tawu godu ir wiņšch gan pee Oļineem laupijiš, tapehz tew ari wiš newajadseja wiš neka šwehtiht.

Šche wiņu šaruņa tika istrauzehta no kahda Grebsdeneešcha,

Un kamehr wiņšch pee pašcha wezā un ihpašchi pee Leenaš paštah-wehš labā šlawā, tikam lai ziti tur nedomā tur eemaišiteeš. Bet waj tu sini, kahdš eeškats it Tew pee Oliņa un Leenaš? Tu eši nogahštš tā, ka šunš no tawahm rokahm maiseš neņemtū, ja sinatu. Un kaš to ir darijiš? wišu taš patš Kašparš. Eš tai leetā, sinamš, neka nešazišču, jo kaš man tur daļaš."

"Nu, tad wiņšch ari Leenaš nedabuhš, lai tad luhšt, waj plihšt," šaziža Fukšiš Šchwaukštš, eeškaiteeš un us wahgu uskalaš šišdamš šaziža.

Šche wiņu šaruna tika istrauzeta no kahda Grebsdeneešcha Tščhangaleešcha, kuřšch nahza štadulā sirgu apraudsiht, tapehž Prahtneekš eebehra wehl tik Oliņa ķehwei ausaš un eegahja abi ar Fukši Šchwaukštu atpakaļ krogā.

"Leeldeenaš-jehrš," ka krod sineekš šaziža, bij galigi ap-ehštš, tik ween, Kenziš wehl pamasam ar kaušu pa katlu swejo-ja, schehlodameeš, ka supa ešot ja atštahj ne-isštrehbta. Lai waretu isrehķinaht, zik katram jamakšā, tad - kā jau arweenu dara un wiši šapulzejahš un lika wišpirmš ahdu un taukuš us šoliščhanaš šoliščhanu, Prahtneekš ņehma welekla wahli un noštahjahš pee kahdaš tukšchaš muzaš. Fukšš Šchwaukštš šolija „rubli par wišu lehrumu;" Prahtneekš atkal šauza: „Rubliš šolits! kaš šola wairak?" Diwi Daschi šolija pa kapeikai augštak, bet Fukšiš Šchwaukštš lika wehl ar reisi diwdešmit kapeiku klaht. Prahtneekš atkal šauza: „Rubliš diwdešmit aštuņaš kapeikaš šolitaš šolitaš! kaš šola wairak? - pirmo reisi!" to šazidamš šita ar wahli us muzaš dibina. „Waj naw kaš šola? - otro reisi! - Rubliš diwdešmit aštuņaš kapeikaš šolitaš, kaš šolihš wehl wehl? waj neweenš? - - trešcho reisi!" un to šazidamš šita atkal pa muzaš dibina un ar wahli un tad, to nomesdamš šaziža: "Taš ir beigts un nobungats." Pehž tam šarehķinaja, zik wišš taš ismakšaja, un tad šahka škaitiht, zik ehdeju bijiš, lai waretu makšu isdaliht us galwahn.

"Grebsdeneešchi, „Tščhangaleešchi, zik juhš ir?" jautaja Prahtneekš jautaja. „Pļahweneešču „Šlahjeneešču ir šeptiņi." Grebsdeneešchi

"Un mehš, puiš', aštuņi" Ķenziš atšauzahš Ķenziš, zimdā muti šlauzidamš.

"Kur aštuņi?! Waj Dewiņi ešat juhš," uš iššauzahš Prahtneekš. Prahtneekš teiza ar piktumu.

"Aštuņi!" eešauzahš šaziža Ķenziš atkrahwa lepni un

şmāgi.

"Aştuņi ween gan, puis'," teiza Grebsdeneeşchu Tşchanga-leeşchu teeşaş-wihrş teiza ştarpā; "eş patş pirmint şawa nodabā isşkaitiju."

"Naw teeşa, dewiņu wajaga buht! nedomajat wiş, kad ka şchitee mehş tik dumi ir eşām, kad kā muļķigi eşam, ka nesināhm nesinatu," kleedsa Bişarş is ka kleedsa is kakta.

"Kaş nu tur, dehli, ko ştindhetees," şaziya Oliņşch şaziya lehnā balşī, "war jau isşkaitiht."

"Nu, sinama leeta. Nahkat, Grebsdeneeşchi Tşchanga-leeşchi şewişchki," teiza teeşaş-wihrş teiza un wişi Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi atşchķihrahş noştum noşt un şaştahjahş gandrihs rindā. Teeşaş-wihrş şahka şkaitiht, papeekşchu us şewi un tad us pa rindai us ziteem ar pirkştu rahdidamş mesdamş: "Eş, weenş, diwi, trihş, tşchetri, peezi, şeşchi, şeptiņi, aştuņi."

"Newar aştuņi ween buht," Şchwaukşş şauza Fukşiş, "lai şkaita wehl. Şkatişimees wişi."

Teeşaş-wihrş isşkaitija atkal tapat kā pa preekşchu: "Eş, weenş, diwi, trihş, tşchetri, peezi, şeşchi, şeptiņi, aştuņi."

"Tur ir blehdiba widū," eeşauzahş şaziya Prahtneekş Prahtneekş şaziya. "Ja tik wişi eşat, tad dewiņu wajag buht, lai waj welnş par ştenderi paleek!"

"Nu tad şkaitat juhş; te jau mehş eşam," şaziya teeşaş-wihrş şaziya un rindā noştahdamees noştahjahş rindā. Prahtneekş şkaitija, un isşkaitija dewiņuş.

"Ebuhş teeşa," şaziya teeşaş-wihrş galwu papurindamş teiza.

"Kā tad naw teeşa? " Nu tad şkaiteet wehl!" teiza Prahtneekş pikti usşauza un tad şkaitija atkal Grebsdeneeşchuş Tşchangaleeşchuş ikkatram roku pee kruhtim likdamş, un Ŷenzi, kuŗşch bij rindaş pehdejā galā, pagruhda labi ştipri un şaziya "dewiņi." pagruhsdamş kahduş diwuş kahdi diwi şoli atpakaļ un taş par to eeşkaitees uskleedsa şkaititajam: "Klauşees, puis', puikiņ, nepalaidi roku, to eş tew şaku!"

Nu şahka brihnitees un gudrot, kur ta waina warot buht. Pehdigi noşpreeda şalikt zepureş us galda un şakaitiht tahş, jo bes zepureş jau neweenş ne-esot. isrehķinaht par un şalikt makşu par şeşchpazmiteem un tik ikkatran şalikt:

ja tad deesgan isnahkšchot, par ko tad wairš wairak mekleht?

Teešaš-wihrš škaitija un išškaitija dewinaš, zaur ko brihnumš wehl pawairojahš.

Wiņi Kad bij šaškaitijušcheeš, tad šalika us galda ikkatriš ikkuřsch šawu kopiņu naudaš, sinamš, šewišchki katrš.

Grebsdeneešcheem Tščhangaleešcheem isnahza dewinaš kopiņaš un ikkatrāš kopiņā tik zik wajag, par ko wiseem un ihšti Grebsdeneešcheem Tščhangaleešcheem pašcheem bij leels preekš.

Tad weenš is pulka teiza pušbalšī, bailigi us štoikaš logu paškatiameeš: „Waj sinat, kaš man nahk prahtā? šche wajag mahņeem buht. Jau eš biju dsirdejiš, ka šchiš krogš tihrš neešot. Kadehl krod sineekš pirmiht tik ahtri štoikaš logu aisrahwa? - Waj tad naw peedsihwotš, ka aziš war apmahniht? Te naw zitš nekaš, ka tik ta leeta, ka wiņšch grib šazelt muhšu štarpā naidu un tadehl ir gribejiš muhš apmahniht un šarihdiht. Bet neisdošeeš wiš ko tu toš apmahniši, toš kam prahtš ir! Grebsdeneešchi un Pļahweneešchi Tščhangaleešchi un Šlahjeneešchi ir Peterburgu galwaš-pilšehtu isbraukajušchi kopā un naw niħdušcheeš, ak tad šche nu buhš ta weeta, kur kauseeš? Lai paleek mihleštiba, ka bijuši! Ekur nu nahk tagad ir gaidami mehrneeku laiki, kur wišeem waja-dsehš kopā tureteeš, tapehz lai wezā mihleštiba šahk šchowa-kar saļot no jauna un Grebsdeneešchi Tščhangaleešchi ir dewiņi kā bijušchi, lai mahna zik grib!”

Šchee wahrđi bij wišeem pa prahtam un tuhliņ tika makša isdalihta us šešchpatšmit galwahn.

Pee isrehķinahšchanaš, zik kuřam jamakša, isklihda wisi, klušu tschukštedami pa kakteem, ihšti tā, kā taš noteek Pļahweneešchu un Grebsdeneešchu Šlahjeneešchu un Tščhangaleešchu kahsaš, preekšch naudas meščhamaš. Tur tik ween te tahdoš brihschoš ir tik ween tee drošchi un tik ween teem weizahš waloda, kuři ir eezelti par tahš naudaš šaņehmajeem, bet tee, kuřeem kriht mešt, ir kluši, un domigi un drušku kā ihgni, it ka gribedami šaziht: „Welņš lai norauj wišu naudaš meščhanu. Wiš gařam buhtu kahaš labi, kaut tik tahš welna naudaš meščhanaš ween nebuhtu!” Šaņehmeju gihmoš ir lašami atkal neween šchee wahrđi: „Mehš jau Te jau nau špeeschama leeta, mihleštihbaš buhšchana, zik jau kuřaiš grib, lai met.” Tur tahdoš brihschoš kahu-ļauschu gihmji, kuři lihds šchim bij weenadi bijušchi, išschķirahš us reises ku-řoš lihds šchim tik kahu preeki bij lašami išschķirahš us

No 24. pp. see isrehķinahšchanaš ...
 25. pp. ... krod sineekš ...
 sawahš ... smchtdchahš.

trim pretigahm pulkahm: tee, kuři ir eezelti us naudaš ša-
 nemšchanu isturahš wišdroščak; Wiņu gihmoš ir lašamš klaji
 šchiš wahrđš: „Mehš waram drošchi plehšt un prašiht, jo ik-
 katriš sin, ka ta nauda neteek mumš.” Metēju šejoš ar kai-
 lahm azim ir lašamš: „Jamet jau „Deewš lai pašarg’, kā nu
 nemetiši! tik ilgi ir ehštš un dsertš - wai nu kuřam no gai-
 ša kriht.” Ar brilli apluhkojot war apakšč teem wahrdeem
 lašiht atkal šchoš wahrđuš: Tā ir lašamš, bet rakštitu ir
 ihšti šchee wahrđi: „Wišš buhtu kaksāš labi, kaut tik tahš
 welna naudaš-meščhanašnebuhtu! Tihra beskauniba, wairak ne-
 kaš!” Pehđigi tee, kuřeem ta nauda nahkšeeš, isleekahš it
 ka wiņi neš šawoš gihmoš klaji atkal šchoš wahrđuš: „Gan-
 drihs newajadseja nemas mešt. Mehš jau nemas ar’ negribe-
 jahm, tik ziti ween usšpeedahš. Ko nu lai dara, wezaš eera-
 šchaš ir grūht atmešt.” Bet kad ar brilli škatahš, tad
 dsilak ir lašami šchee šmalķi rakštiti wahrđiņi: „ Bet pa-
 teešibā ie wiņu domaš tahš: Tā gan ir lašamš, bet rakstītš
 ir ihšti šcha tā: „Ehđušchi un dsehrušchi ir, zik kuřam
 gribejeeš, bet zik te nu šametiš!” - Leelma Šcho buhšchanu
 ir leelmaņi Šchahdu naudaš šalašišchanu ir at-
 sinuščhi leelmaņi pehdejoš laikoš atsinuščhi par nepeeklah-
 jibu, tahdehļ tee tuhliņ pehz grokaš dser-
 šchanaš tee meščchanoš wakarā - sinamš, tuhliņ pehz gro-
 kaš - nokopj galda galu un usklahj tur muteš-autiņu; kahđš
 no ze nigakeem iššauz nopeetnā balšī, ka ja kaš gribot „jau-
 neem” kahdu mihleštibu parahđiht, tad to warot tagad šche
 dariht un špeeštš us to neweņš us to neteekot. Tad atkahp-
 jahš no galda wiši, kuřeem war pee tahš šametamahš naudaš war
 kahda daliba buht, un pat wiņu tuwakee radineeki nerahđahš.
 Bet šchī godpratiba iššchķirahš no pirmajahš negodpratibaš
 tik zaur to, kad ka pirmee nem naudu ar rokahm, otree
 raušč ar daščķiņahm lahditehš, ka schihdu krodšineeki ša-
 wāš šwehtdeenāš.

Kad bij ka peenahkahš šalihdsinajušcheeš, tad ņehma wi-
 ši šawaš puhleš un gahja štadula, lai war juhgt eekščhā un
 braukt prom.

Šchee wahrđi pazilaja wišeem širdi
 un wiņi wiši, apsinadameeš ka paščhu apmahnitaju peekrah-
 puščhi, taišijahš prom ar waronigeem waigšteem, mihligi zitš
 zitam padodami maiseš-kuliteš, un šagahja štadulā, joprojam
 par mih par mihleštibu, šaderibu un gudribu runadami

preezadameeş. ja

Kenziş, redsedamş atrada gahja sirgu waļā raişiht un atrada pee şawa sirga şileş peeşlehjuşchoş awenu un kuşam zirta wiņam ar kahju ta şahnoş tā, kā taş nogahja rewelleem daşchuş şoļuş noşt un wairş nekuştejahş nekuşteja. „Paganş! waj noşpehriş buhşchu waj?” şaziya wiņşch awenā gaři şkatidameeş.şaziya. Tad peegahja ar maiseş-kuliti şita un tschauweja augşchā: „Irrre!”

Ziti lihdsi şanahza ar druhsmu klaht un Ziti, kuşeem gař Kentşcha sirgu bij jaet, apştahjahş un şahka paba isbij druşku isbijuşcheeş, şaziht, ka noşpehriş gan buhşchot. Tad şahka mekleht pehz sihmehm, kam wiņşch peedereşchot. Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi gan şaziya, ka taş buhşchot Pļahweneeşchu Şlahjeneeşchu, jo wiņu şcho aiteeşchi eşt we-sumā, bet tomehr kahdş Grebsdeneeşchu weziş Şwehteliş ussihmeja noşperto awenu par şawu. Wişi noşpreeda, ka taş esot likumş, ka kuşşch awenu noşperot, tam wajagot wiņu şamakşaht un wiņa paņemt patureht eşt awenş jaşamakşā un japatur. Kenziş ari neturehjahş neneeka preti, bet lika awenu us kameeşcheem un neşa us şaweem wahgeem, runahdamş; şaziya, ka taş eşt wiņam weena alga, waj dsihwş awenş waj beigţş, jo us to paşchu pilşehtu aisejot, dsihwee, kur beigtee. Eegruhdiņş Eegruhdişchot ween labā ştiprā şalī un nepasihşchot ne welņş. Wahgoş likdamş şaziya Labak şchiş wiņşch wedot wehl beigtu awenu us mahju, neka dsihwu, jo tahdş tik şpahrdoteeş, kā draņķiş. Tad peelihkahş pee awena un zehla wiņu us kameeşcheem runahdamş runadamş: „Ak tu trakş tawu şpehreenu! ştihwş ween ir bahliņ paliziş, tuliņ kā ragş. Brihnoş, ka wiņşch tik ahtri isdsişa?”

Tikam bij ziti Grebsdeneeşchi Tşchangaleeşchi ari ap-luhkojuşchi şawuş wesumuş un usgahjuşcheeş, ka daschu aiteeşchu truhkşt; wiņi apşkaitija, ka tee tepat pulkā tee buhşchot ispirinajuşcheeş un tepat pulkā buhşchot. Tapehz gribeja eet pulkā un mekleht rokā, bet Prahtneekş un Fukşiş neļahwa Şchwaukştş paştahweja us to, ka wajagot neeşt dsieht prom, ja dalişchana noteekot arweenu pehdejā krogā. Wiņi şahka taişiht ştaduka wahrtuş waļā un dsieht aiteeşchu baru ar joni laukā; Grebsdeneeşchi to neļahwa, un tā iszehlahş ķilda, lamaşchanahş gruhştişchanahş un kauşchanahş. Uguniş tapa no Pļahweneeşcheem tihşchi nodsehştaş un tad pa tumşu şitahş wişi, ka şchļakşteja ween un kleedsa, ka wişş

krogš škaneja. Pehdigi isnahza ar šwezi rokā krod sineekš, kuṛam bij teešaš-wihrš eegahjiš pakaļ. Taš šolijahš, ja ar meeru nešalihgšchot un ar godu neaiseešchot, šašlehgt pa nakti wišuš ar aitahm un sirgeem štadulā un rihtu nodot polizejai. Zaur Oliņa un teešaš-wihra gahdašchanu šalihga wiši us to, palaišt ari toš zituš aiteešchuš waļā un dsiht kopā lihds gaišmai, jo kā nu išškatišchoteeš, ka weena grehpa ļaudiš, mehrneeku laikeem nahkot, eešchot pee teešaš. - Wiši bij atkal meerigi un gandrihs draudsigi, un runaja par bijuščo kauščhanaš it kā par kahdu kopigu mediščhanaš waj swejaš darbu. Ķenziš štahštija ka tad, kad itin preezigi, ka wenš pa tumšu ešot šchim lehjiš ween pa kaklu, lehjiš ween; ešot jau bijiš, puis, waren šchmaugš sitejš. Kad tahdi kahdi peezi ešot pulkā, tad ne-ešot par Tščiganeem nekahda behda. Fukšim bij pahrrauta ķehde; taš leelijahš, ka nopirkšchot wehl gaṛaku. Prahtneekš, kuṛam bij labā puše degunam waren beesa, štahštija, ka ešot tumšā usškrehjiš us wahgeem un un kritiš. Grebsdeneešchi apņehmahš dsiht aiteešču baru pirmo štaziju un tā wiši dewahš atkal prom miļleštibā, leelidameeš, ka ešot „weenu grehpu ļaudiš”. us to, ka ka netu newarot wiš atļaut mekleht, jo naktš laikā warot išņemt ar zita sihmehm un kaš tad pehz štaigašchot teešadameeš; dališčhana warot tik notikt gaišmā, tapehz wajagot tik tagad dsiht prom, un wairak neka. Kaš ween Waj wiņeem laikam buhšchot jazeešč par šcho gļehwibu? - Šchim apspreedumam peekrita wiši Pļahweneešchi Šlahtaw Šlahjeneešchi Šlahtaweešchi un taišijahš tik dsiht laukā, bet Grebsdeneešchi Tščhangaleešchi aisštahjahš preekščā preekšč wahrteem un nelaida, šaziđami, ka wehl pašču sagli warot aptureht us zeļa wida, ne wehl tahdu, kuṛšč rokā warot šawu mantu tikpat kā redset warot, un ja neatļaujot, tad us muischu prom. „Pagaidi! šche tew buhš muischa!” kleedsa kahdš is pulkaš kleedsa un tuhliņ blihkšcheja blihkščķeja Ķenzim šiteenš Ķenzim pa pakauši, tā kā ka šweze, kuṛa bij kuṛu wiņšč tureja šwetšču lahditeš galā eešpraušta eešprauštu, iskrita semē un apdsiša. Otrā štadulaš galā jau bij ugunš, bet no tahš newareja dauds redset, tapehz nu kauščhanaš tika wešta pa tumšu: dsirdama bij tik toščhana un šiteena šchmaukšteščhana, bet leelaka trokšņa nelaida neweenš

laukā, it kā norunajušchi buhtu. Oliņšch, Dsehrwe, Šwehteliš un daschi ziti wez no wezakeem eešuhtija drihs teešaš-wihru pehz kroidsineeka, ka štadulā wairš labi ne-ešot. Taš Kroidsineekš ari drihs isnahza ar šwezi rokā un pa to štarpu bij kaušchanahš gan jau norimuši, tik wehl daschi lamašchanahš wahrđi, kā beidsamee krušaš graudi pehz negaiša bira no abahm pušem. Kroidsineekš ussauza pikti, ka ja nebuhšchot meerā un ar godu neaiseešchot, tad šašlehgšchuš wišuš ar aitahm un sirgeem štadulā. Grebsdeneešchi Tšchangaleešchi to dsirdedami šaziya, ka jau nu gribot, lai wiņi ari dsenot, bet tik lihds Prapu krogam, kur wiņeem ešot jašchķirahš. Tad buhšchot Tad wiņi buhšchot tur jau preti un tad gai Tad buhšchot jau gaišma un wiņi ari preti, un tad warešchot isdaliht. „Ak tā, lai dsen ween? pagaidi, ka juhšu aitaš dsihšam!” šaziya Šchwaukštš kleedsa, Fukšiš ķehđi šeedamš, kuša bij pahrrauta. Kroidsineekš šaziya, ka meera laikam nebuhšchot un gribeja eet pehz puišcheem un wišaš durwiš nozeetinaht, jo Pļahweneešchi ar Grebsdeneešcheem Šlahweneešchi ar Tšchangaleešcheem, kur ween šaduroteeš, tur bes ķildaš neisteekot. - Pehđigi us zaur Oliņa, Dsehrweš Šwehteļa, teešaš-wihra un zitu gahdašchanu šalihga wiši us to, atlaišt ari zituš Grebsdeneešchu Tšchangaleešchu aiteešchuš waļā un eet diwi no katraš pušeš pee dsihšchanaš. Nu šanahza atkal wiši kopā un runaja, par bijuščo kaušč Kroidsineekš eegahja eekščā un tad šahka wezišchi kawajoš pahrraht par ķildaš zelšchanu, jo wiņi ešot širmuš matuš peedsiwojušchi un wiņi tapat pa laukeem braukušchi, bet neweenš wišur ar labu tikušchi zauri, jo ka nu kušaiš ešot dabujiš? Nu, bes kaušchanahš ar' pašaule newarot paštahweht, šaziya Ķenziš šaziya zepureš mekledamš; tad šahka wiši špreešt runaht špreešt, ka par naidu ne-ešot nekahda waina, tik dušmu newajagot tu-reht - kaš notiziš, tam wajagot buht us weetaš nobeigtam, jo waj tad tadehļ, ka iskawuščeeš ešot, newarešchot newarot atkal mihleštibā dsihwot un tad šahka par bijuščo kauščhanoš runaht kā par kahdu kopigu medišchanaš waj swejaš darbu ar teem ihpašcheem jokeem un ar to leeko šade-ribu, kahda nahk allasch pehz naida, kad atkal šalabšt. Ķenziš štahštija šeešaš-wihram, ka weenš pa tumšu ešot šchim lehjiš ween pa kaklu, lehjiš ween; šchim nu gan

taş pakauşış deesgan beesş eşot, bet neka, şahziş karşin. Kad tahdş Tawu şchmaugu şiteju, kahdş eşot bijiş, kad tahdş eşot pulkā, tad par Tşchiganeem ne-eşot ko bihteeş. Prahtneekş, kuşam bij degunş la bij degunş labi labi leelş un şchķibş, şazija, ka eşot tumşa us wahgeem klupiş un şaşıtiş; daschş tauş-tija azi, daschş şlauzija degunu un retaiş bij paliziş bes kahda şchņahpeena, no teem, kuşşch ween tik tai kauşchannahş puhli bij atradeeş, bet wişi bij atkal laimigi un preezigi. kad sirgi bij şajuhgti un wişi aiteeşchi palaişti, tik tad wehl şagahja kopā un nokodinajahş zitş zitam, lai neştahştot tahļak kaş notiziş un par ļaunu lai neweenş neņemot, jo nekur jau tā ne-ejot, daschadi jau paşaulē isdodoteeş. „Deewş lai paşarg' waj no tahda trakuma, ja tahdeem laikeem nahkot mehş ar naidu şchķirtoş,” şazija Ŷenziş şawu beigto awenu ar kaschoku apşegtam apşegdamş sirga deķi pahrkla apşegdamş.